

Credința și fapta

Apariție
neîntreruptă
din anul 2002.

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a 5-a după Paști

**Evangelhia duminicii
(a Samaritencei)
Ev. Ioan 4, 5-42**

**Miercuri, 21 mai:
Sfinții Împărați și întocmai cu Apostolii
Constantin și mama sa, Elena**

În vremea aceea a venit Iisus la o cetate a Samariei, numită Sihar, aproape de locul pe care Iacov l-a dat lui Iosif, fiul său. Și era acolo fântâna lui Iacov. Iar Iisus, fiind ostenit de călătorie, S-a așezat lângă fântâna și era ca la al șaselea ceas. Atunci a venit o femeie din Samaria să scoată apă. Iisus i-a zis: Dă-Mi să beau!, fiindcă ucenicii Lui se duseseră în cetate ca să cumpere de mâncare. Femeia samarineancă I-a zis: Cum Tu, Care ești iudeu, ceri să bei apă, de la mine, care sunt femeie samarineancă? Pentru că iudeii nu au amestec cu samarinenii. Iisus a răspuns și i-a zis: Dacă ai fi știut darul lui Dumnezeu și Cine este Cel Ce-ți zice: Dă-Mi să beau, tu ai fi cerut de la El și ți-ar fi dat apă vie. Femeia I-a zis: Doamne, nici găleată nu ai și fântâna e adâncă; de unde, dar, ai apa cea vie? Nu cumva ești Tu mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat această fântână și au băut din ea el însuși și fiii lui și turmele lui? Iisus a răspuns și i-a zis: Oricine bea din apa aceasta va înseta iarăși, dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu, în veac nu va mai înseta, căci apa pe care i-o voi da Eu se va face în el izvor de apă curgătoare, spre viață veșnică. Femeia a zis către El: Doamne, dă-mi această apă, ca să nu mai însetez, nici să mai vin aici să scot. Iisus i-a zis: Mergi și cheamă pe bărbatul tău și vino aici. Femeia a răspuns și a zis: N-am bărbat. Iisus i-a zis: Bine ai zis că nu ai bărbat, căci cinci bărați ai avut și cel pe care îl ai acum nu-ți este bărbat. Aceasta adevărat ai spus. Femeia I-a zis: Doamne, văd că Tu ești Proroc. Părinții noștri s-au închinat pe acest munte, iar voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să ne închinăm. Și Iisus i-a zis: Femeie, crede-Mă că vine ceasul când nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim nu vă veți închina Tatălui. Voi vă închinați căruia nu știți; noi ne închinăm Căruia știm, pentru că mântuirea din iudei este. Dar vine ceasul, și acum este, când adevărații închinători se vor închina Tatălui în duh și în adevăr, că și Tatăl astfel de închinători își dorește. Duh este Dumnezeu, și cei ce l se închină trebuie să l se închine în duh și în adevăr. I-a zis femeia: Știm că va veni Mesia, Care Se cheamă Hristos; când va veni, Acela ne va vesti nouă toate. Iisus i-a zis: Eu sunt, Cel ce vorbesc cu tine. Dar atunci au sosit ucenicii Lui. Și se miră că vorbea cu o femeie. Însă nimeni n-a zis: Ce o întrebi? sau: Ce vorbești cu ea? Iar femeia și-a lăsat găleata și s-a dus în cetate și a zis oamenilor: Veniți să vedeți un om care mi-a spus toate câte am făcut. Nu cumva Aceasta este Hristos? Și au ieșit din cetate și veneau către El. Între timp, ucenicii Lui îl rugau, zicând: Învățătorule, mănâncă. Iar El le-a zis: Eu am de mâncat o mâncare pe care voi nu o știți. Ziceau, deci, ucenicii între ei: Nu cumva l-a adus cineva să mănânce? Iisus le-a zis: Mâncarea Mea este să fac voia Celui Care M-a trimis pe Mine și să săvârșesc lucrul Lui. Nu ziceți voi că mai sunt patru luni și vine secerișul? Iată, zic vouă: Ridicați ochii voștri și priviți holdele, că sunt albe pentru seceriș. Iar cel ce seceră primește plată și adună roade spre viață veșnică, pentru că împreună să se bucure și cel ce seamănă și cel ce seceră. Căci în aceasta se adevărește cuvântul: Că unul este semănătorul și altul secerătorul. Eu v-am trimis să secerăți ceea ce voi n-ați muncit; alții au muncit și voi ați intrat în munca lor. Și mulți samarineni din cetatea aceea au crezut în El, pentru cuvântul femeii care mărturisise: Mi-a spus toate câte am făcut. Deci, după ce au venit la El, samarinenii îl rugau să rămână la ei. Și a rămas acolo două zile. Și mult mai mulți au crezut pentru cuvântul Lui. Iar femeii îi ziceau: Creдем nu numai pentru cuvântul tău, căci noi înșine am auzit și știm că Acesta este cu adevărat Hristos, Mântuitorul lumii.

Pe Împărăteasa Elena cea preacinstită, pe maica Împăratului Constantin, cu bucurie să ne adunăm toți dreptcredincioșii creștini, împreună cu monahii și monahiile, și să o lăudăm cu cântări ca acestea:
Bucură-te, că ești născută din neam împărătesc;
Bucură-te, că ești maica Sfântului Împărat Constantin;
Bucură-te, că în Iisus Hristos ai crezut;
Bucură-te, că în numele Sfintei Treimi te-ai botezat;

Bucură-te, căci cu sânguință și cu multă evlavie la Ierusalim ai plecat;
Bucură-te, că tu Crucea Domnului mult ai dorit;
Bucură-te, că acolo Crucea cea de viață făcătoare ai aflat;
Bucură-te, că Sfintei Cruci tu întâi ai zis: „Bucură-te, lemn fericit”;
Bucură-te, căci cu mare veselie te-ai bucurat când Sfânta Cruce pe cel mort l-a înviat;
Bucură-te, că în Ierusalim biserică mare și preafrumoasă ai poruncit să se zidească;
Bucură-te, că „Biserica Învierii Domnului Iisus Hristos” ai poruncit să se numească;
Bucură-te, că tu creștinilor ne ești ca o maică;
Bucură-te, Sfântă Împărăteasă Elena!

**Din Acatistul Sfinților Împărați și întocmai cu
Apostolii Constantin și mama sa, Elena**

Când nu-ți mai pasă de ce spune lumea, ai curaj să-L mărturisești pe Hristos

Dacă episodul femeii cananeence poate fi considerat ca relatarea unui examen (foarte sever), al samarinencei nu-i decât urmărirea unui duel aprig și fără cruțare.

Scena, ca în teatrul clasic, duce lipsă de recuzite infame. Totul se petrece la nivelul confruntării spirituale, ca în tragediile lui Corneille ori Racine. Stau acolo față către față – în tăcerea și arșița amiezii de vară, în centrul întinderii deșarte, având drept singur focar fântâna (iar prezența – nevăzută – a elementului apă va fi în curând completată prin manifestarea Duhului Însuși) – două caractere, două puteri, două libertăți. Hristos a recunoscut în femeia care a venit să scoată apă una din acele firi necăldicele vrednice a fi provocate și cucerite de El.

Întâlnirea lui Hristos cu samarineanca, așa cum e povestită de Sfântul Apostol Ioan (Ioan 4, 4-26) – nu altminteri decât al lui Iacov cu îngerul Domnului (Facerea 32, 24) – este prezentarea unui duel. Analogia între cele două ciocniri e izbitoare: atât Iacov, cât și femeia din Sihar, au ceea ce psihologii numesc personalitate marcantă și nu-s nici unul, nici cealaltă de ieri, de alaltăieri pe acest pământ. Hristos are de înfruntat (și biruit) o ființă vie și puternică, o femeie, o înfiptă, tare de cerbice și pe drepturile ei de făptură înzestrată cu inteligență și judecată, mândră, ironică, arțăgoasă. Domnul o acceptă așa cum este, se supune tacticii, fentelor, regulilor, răbdărilor și impetuoșităților duelului, dar și mării Lui legi nescrise, căreia toate i se pleacă: a învinge cu orice preț!

De aceea Domnul procedează mai întâi fără grabă, accentuând aspectul întâmplător al întâlnirii și parcă încercându-și, măsurându-și, iscodindu-și adversara: abia la sfârșit și numai după ce va fi desprins punctul vulnerabil al partenerei – situația ei matrimonială (*Bine ai zis că nu ai bărbat...*) – va da (asemenea medicului chirurg: izolează abcesul înainte de a-l cauteriza) lovitura cea mare, lovitura de grație, irezistibilă: „Eu sunt, Cel care vorbesc cu tine”.

Noblețea cananeencii se vedește în credință, curaj, stăruire, cuviință și inteligență. A

samarinencei, prin felul cum se dă bătută, fără rețineri, cu entuziasm, după ce mai întâi se opusese din toate puterile și iscusințele minții ei. Ea, când i se revelează adevărul, îl recunoaște și trage toate consecințele numaidecât. Acum este. Nici amânare, nici îndoială, nici sfială.

Pe loc pornește să-L anunțe pe Mesia, să-I proclame prezența, să dea de știre tuturor ce se petrece pe meleagurile lor, de ce neînchipuită cinste se învrednicesc, din ce neverosimilă bucurie sunt chemați să se împărtășească. Așa precum și vrea Hristos: pe care-i cheamă îi vrea de îndată ai Lui, lăsând toate baltă, neopriți de nicio treabă, niciun considerent, nici altă datorie fie ea cât de firească ori de curată. Țarina, negoțul, însurătoarea, îngropăciunea: fleacuri, nugas!, le spunea poetul din vechime. Samarinencei, pe care suntem în drept să ne-o închipuim privită cu ochi nu prea buni în orașul ei, nu-i mai pasă de ce spune lumea: chiar printre ai săi (unde-i va fi fost mai greu, ca și lui Iisus) se grăbește să-L preamărească pe Domnul, să-I fie roabă și crainică.

Episodul cu femeia samarineancă ni se mai arată a fi dialogul Domnului cu sufletul omenesc, care mai întâi se împotrivește, dar după aceea se supune și-și adoră Creatorul.

Domnul a ținut ca biruința-I să nu fie ușoară, ca de la sine-înțeleasă, mecanică, în stil pilduitor; ci liberă, spontană, izvorâtă dintr-o convingere precedată de îndoieli, total transformatoare a credincioasei din Samaria. În ultimă analiză, actul de credință astfel se cade a fi. El se produce – lucru prea bine înțeles de Søren Kierkegaard – atunci când

sufletul aflat în rugăciune nu pe sine orant se aude, ci pe Celălalt mărturisindu-i-se: „da, nu te înșeli, da, Eu sunt, Eu Cel viu, Eu care sunt Cel ce este, Care te cheamă. Vino după Mine”. Iar sufletul răspunde fără a pregeta: „Amin”.

Sursa: *doxologia.ro*, Nicolae Steinhardt, *Dăruind vei dobândi*, Editura Dacia, 1997, p. 42-43, 45, 46

Sfinții Împărați Constantin și Elena cinstiți în Biserica Ortodoxă

Fericitul și pururea pomenitul Constantin (306-337), a fost fiul lui Constanțiu Hlor (305-306) și al cinstitei Elena. Era pe vremea când crudul împărat Dioclețian (284-305) își luase părtași la cârmuirea întinsei împărății a romanilor, așa încât partea de răsărit a împărăției, cu capitala la Nicomidia, era cârmuită chiar de el, având ca ajutor pe ginerele său, Galeriu. Partea de apus, cu capitala la Roma, avea ca împărat pe Maximian, însoțit de fiul său, Maxențiu, iar ca ajutor pe Constanțiu Hlor, tatăl Sfântului Constantin. Acesta stăpânea peste

întinsele ținuturi ale Galiei, Spaniei și Britaniei. Dar, pe când în celelalte părți ale împărăției creștinii îndurau cele mai crunte prigoniri, în ținuturile sale, Constanțiu nu numai că a oprit orice prigoană împotriva lor, ci, socotindu-i cei mai cinstiți dintre cetățeni, îi folosea ca sfinți împărătești. Constantin a luat stăpânirea împărăției după moartea tatălui său, cu învoirea întregii oștiri, pentru că era

iubit de toți. Maxențiu, fiul nelegitim al lui Maximian, auzind de acest fapt, a pornit război împotriva lui Constantin. Episcopul Eusebiu de Cezareea istorisește că, plecând în întâmpinarea dușmanului său, împăratul Constantin se ruga, cerând ajutor de la Dumnezeu înainte de a începe lupta, știind că oastea lui este mai slabă decât cea a lui Maxențiu. Ca răspuns la rugăciunea lui, Constantin a văzut ziua, în amiaza mare, strălucind pe cer, o cruce luminoasă, pe care scria cu slove alcătuite din stele: „Prin acest semn vei învinge”; iar în noaptea ce a urmat, tot el a văzut în vis pe Însuși Domnul Iisus Hristos, apropiindu-Se de el și îndemnându-l să-și facă steag ostășesc cu semnul Sfintei Cruci pe el. Deci, chipul cinstitei Cruci și monograma lui Hristos (literele grecești H și R) punându-le pe steaguri și pe scuturi, a mers la Roma și a biruit pe nelegiuitul Maxențiu, care, căzând în râul Tibru, s-a înecat, la podul Milvius, în anul 312. Astfel, Constantin a eliberat pe cetățenii Romei de tirania lui Maxențiu.

Încredințat că în biruința lui a fost ajutat de Dumnezeu creștinilor, fericitul Constantin a dat în anul 313, ca împărat al Romei, o hotărâre prin care a oprit prigonirea creștinilor și a dat libertate credinței creștine în întregul Imperiu Roman. Acest act, de mare însemnătate, se numește Edictul de la Milan.

Mai târziu, fericitul Constantin și-a mutat

capitala împărăției de la Roma la Bizanț. Aici, a zidit din nou această cetate, ca o roadă a credinței sale în Hristos, și a împodobit-o cu tot felul de biserici, ca pe o adevărată nouă Romă creștină, numită apoi Constantinopol, după numele său.

Sfântul împărat Constantin a arătat multă râvnă și pentru unitatea credinței creștine, aceasta văzându-se pe vremea ereziei lui Arie, care învăța că Hristos n-a fost Dumnezeu adevărat, îmbrăcat în fire de om și coborât în lume, cum socotește dreapta credință; Hristos, pentru el, era numai o persoană creată. Pentru că era tulburare mare în Biserică, marele Constantin a hotărât ținerea Sinodului de la Niceea, în anul 325, la care el însuși a luat parte. Aici, episcopii din toată lumea creștină au condamnat

rătăcirea lui Arie și au mărturisit dreapta credință, alcătuind prima parte din Crezul pe care îl rostim și noi la fiecare Sfântă Liturghie.

Sfântul Constantin a dat și legi inspirate din credința creștină, prin care apăra demnitatea persoanei umane și a familiei.

Sfântul Împărat Constantin a fost însă ajutat și de evlavie și râvnă mamei sale Elena, care, mergând

basilica.ro

Ierusalim pentru descoperirea locurilor sfinte din Evanghelii, a aflat locul Golgoetei, al Sfântului Mormânt și lemnul cinstitei Cruci și a zidit cu împărătească dărnicie biserica Sfântului Mormânt, biserica din Betleem, pe cea din Nazaret și alte sfinte locașuri.

Îndemnat de fericitul Teofil, episcopul Goției, care păstora la nordul Dunării (Dacia) și participase la Sinodul întâi de la Niceea, Sfântul Constantin a sprijinit creștinarea strămoșilor noștri, cerând goților cotropitori să nu împiedice răspândirea creștinismului. Totodată împăratul Constantin a recâștigat unele teritorii din sudul Munteniei, construind un pod la Sucidava (azi orașul Corabia) și ridicând acolo o cruce de piatră, ca semn al biruinței credinței celei noi asupra păgânismului.

Pentru toate aceste fapte de folos credinței creștine, săvârșite de marele Constantin și maica sa Elena, ei s-au învrednicit a fi numiți „Sfinți împărați întocmai cu Apostolii”. Sfântul Constantin a adormit în Domnul, la anul 337, cu zece ani după adormirea maicii sale, Sfânta Elena.

Pentru ale lor sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-ne pe noi. Amin.

Sursa: basilica.ro

Publicație editată de Parohia TOMA COZMA,
ISSN 2067 - 8274
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax: 0232 211 273
Preot paroh Mihai Mărgineanu, tel. 0742 044 844
(Coordonator principal)
Preot coslujitor Florin Aurel Călugăru, tel. 0752 900 697

Voluntari:

*Relații Publice: tel. 0741 706 602, Vasilica Onofrei
*Administratori site parohie/pagină facebook:
Costel Dumitru, Alexandru Losonczy, Vasilica Onofrei
* Alte activități: Paul Sârbu, Irina Coman, Valentin Burlacu
www.parohiatomacozma.ro,
parohiatomacozma@gmail.com

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO95 BTRL RONC RT06 6735 6201, Banca Transilvania, CIF: 11198095.

Vizitați-ne pe

facebook

Biserica Toma Cozma

Program liturgic

- **Duminica, 18 mai,**
- începând cu ora **8.00**, Utrenia, Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie
- **Marti, 20 mai,**
- **18.00** Slujba Vecerniei
- **Miercuri, 21 mai,**
- începând cu ora **8.00**, Utrenia, Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie
- **Vineri, 23 mai**
- **18.00** Slujba Agheasmei și Acatistul Sfintei Învieri, cu rugăciuni de mulțumire, precum și dezlegări și rugăciuni pentru diferite trebuințe; citirea pomelnicilor care se poartă la biserica noastră
- Taina Sfintei Spovedanii, pentru cei care doresc
- **Sâmbătă, 24 mai,**
- începând cu ora **07.00**, Utrenia, Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, urmată de Pomenirea morților
- **18:00** Slujba Vecerniei

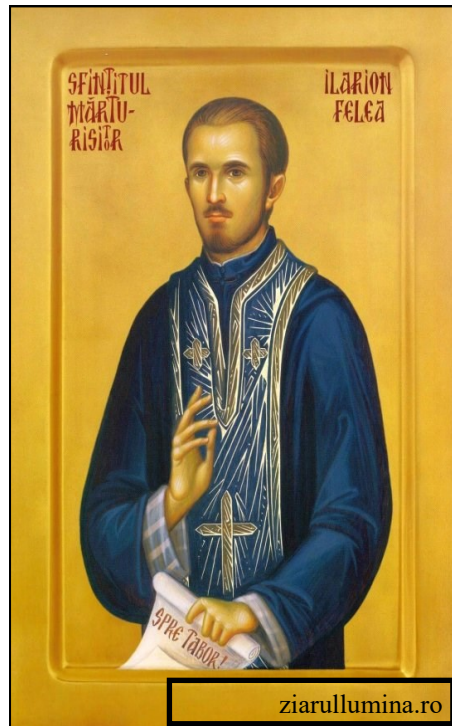
3,5%

PENTRU

BISERICA TOMA COZMA

SĂ NE CUNOAȘTEM SFINȚII

Părintele Ilarion Felea, profesor de teologie la Arad, cu titulatura: Sfântul Preot Mucenic Ilarion Felea, cu cinstire în ziua de 18 septembrie; * Preotul profesor Ilarion V. Felea, înmormântat fără cruce și fără a i se cunoaște locul unde odihnesc rămășițele pământești, s-a încununat, prin

ziarullumina.ro

moartea sa, cu aureola de martir pentru Biserica și Neam, așa cum odinioară au făcut-o strămoșii săi, moșii, de unde a provenit. S-a născut la 21 martie 1903, în comuna Valea Bradului, județul Hunedoara. Între anii 1922-1926, a studiat teologia la Sibiu. În anul școlar 1926-

1927 a funcționat ca profesor suplinitor la Liceul 'Avram Iancu' din Brad. La 29 iulie 1927, a fost hirotonit preot în cadrul Arhiepiscopiei Sibiului. Între anii 1927-1929, a urmat și absolvit cursurile Facultății de Litere și Filosofie din Cluj. La 20 decembrie 1932, și-a luat licența la Facultatea de Teologie din București, iar la 30 octombrie 1939, doctoratul în Teologie. În acest timp, a colaborat la numeroase reviste și ziare. La 1 octombrie 1938, a fost numit profesor la Catedra de dogmatică și apologetică de la Academia Teologică din Arad, unde a funcționat până în 1948, deținând un timp și funcția de rector. De la 1 ianuarie 1939, a fost numit preot la parohia Arad-Centru. În 3 martie 1945, a fost arestat și deținut în lagărul de la Caracal, până în iulie 1945. Au urmat o serie de arestări, fiind deținut pe diferite perioade. În 25 septembrie 1958, a fost dus la București și supus unei anchete dure, transportat la Cluj, judecat în secret și condamnat, la 14 martie 1959, la 20 de ani de muncă silnică. Detenția a făcut-o la Penitenciarul din Gherla, apoi la cel din Aiud, unde a încetat din viață la 18 septembrie 1961. A izbutit să lase în urma sa o seamă de cărți și studii de mare valoare teologică și culturală.

(sursa: doxologia.ro)